

Odnos do maternega jezika in kulture

September 2015

Naročnik raziskave

Republika Slovenija
Ministrstvo za kulturo
Maistrova ulica 10
1000 Ljubljana

Ulica škofa Maksimilijana Držečnika 6, 2000 Maribor
www.interstat.si / info@interstat.si

 INTERSTAT

Vsebina

Povzetek.....	3
Raziskovalni pristop	7
Vzorec.....	8
Vprašalnik.....	9
Rezultati.....	14
Bralne navade.....	15
Glasba v slovenskem jeziku na radijskih postajah.....	29
Skrb za javno rabo slovenščine.....	36

Povzetek – cilji in izvedba raziskave

V javnomnenjski raziskavi, ki je bila izvedena za potrebe Ministrstva za kulturo, smo preverili odnos Slovencev do maternega jezika in kulture. Raziskali smo: (a) bralne navade Slovencev, (b) stališča Slovencev do predvajanja glasbe v slovenskem jeziku ter (c) njihova stališča glede sprejemljivosti nadomeščanja rabe slovenskega z angleškim jezikom v različnih kontekstih.

Raziskava je bila izvedena s strani neodvisne raziskovalne agencije Interstat d.o.o. na reprezentativnem vzorcu n=709 prebivalcev Republike Slovenije, starih med 15 in 75 let. Anketiranje je potekalo med 16. in 24. septembrom 2015, in sicer s kombinacijo računalniško podprtega telefonskega in spletnega anketiranja (cca. 60 odstotkov celotnega vzorca smo realizirali z metodo spletnega anketiranja). Pred analizo so bili podatki obteženi po spolu, starosti, izobrazbi in statistični regiji, s čimer smo zagotovili večjo reprezentativnost vzorca, tako da smo socio-demografsko strukturo vzorca približali strukturi ciljne populacije.

Povzetek – bralne navade Slovencev

Podatki o bralnih navadah so pokazali, da je skoraj 70 odstotkov anketiranih Slovencev v obdobju zadnjega leta prebralo vsaj eno knjigo, ki ni bila vezana na delo ali študij. Daleč največ, kar 80 odstotkov »bralcev«, je bralo leposlovne knjige za odrasle (romane, kratke zgodbe, drame, esejistiko, poezijo). Posebej smo preverili še preference do leposlovja v slovenskem jeziku. Ugotavljamo, da dobra četrtina anketiranih (27,3 %) sploh ne bere leposlovja in/ali knjig v slovenščini. Preostali pa v segmentu leposlovja v slovenskem jeziku največ posegajo po prevedenih romanih (73,1 %) in slovenskih romanih (50,5 %). Dobrih 60 odstotkov anketiranih bi si želelo brati več knjig kot sedaj. Kot glavno oviro za to, da ne berejo več, v veliki večini navajajo pomanjkanje časa (88,3 %); nekateri so kot utemeljitev tudi navedli, da raje berejo časopise in revije (9,9 %), se ukvarjajo s čim drugim (9,7 %), raje brskajo po spletu (9,4 %) oz. gledajo televizijo (9,2 %).

Preverili smo tudi razširjenost uporabe e-knjig. Podatki raziskave kažejo, da e-knjige bere slaba petina vseh anketiranih (18,4 %). Tisti, ki berejo e-knjige, jih praviloma berejo v slovenskem ali angleškem jeziku, do e-knjig pa največkrat dostopajo tako, da si jih brezplačno naložijo s spleta. Zanimivo je, da med bralci e-knjig prevladujejo moški, ki sicer berejo manj. Prav tako med bralci e-knjig prevladujejo naslednji segmenti: mlajša in srednja generacija (posamezniki, stari med 15 in 29 let, ter med 40 in 59 let); višje izobraženi (4-letna srednja ali univerzitetna izobrazba), delovno aktivna populacija in tisti z dohodki med 400 in 1600 EUR).

Povzetek – stališča do glasbe v slovenskem jeziku

V drugem sklopu smo preverjali navade poslušanja glasbe in stališča do glasbe v slovenskem jeziku. Ugotavljamo, da več kot 70 odstotkov anketiranih slovenske radijske postaje posluša vsak dan. Dobra desetina anketiranih (13,0 %) jih posluša nekajkrat tedensko, podoben pa je tudi delež tistih, ki slovenske radijske postaje posluša nekajkrat mesečno ali redkeje (11,2 %). Delež tistih, ki nikoli ne poslušajo slovenskih radijskih postaj, je nižji od 5 odstotnih točk. Najbolj priljubljene glasbene zvrsti so pop (50,5 %), rock (45,3 %) in slovenska narodno-zabavna glasba (41,6 %). Zanimalo nas je tudi, kolikšen bi moral biti delež predvajane glasbe v slovenskem jeziku. Dobra desetina vprašanih (13,7 %) meni, da bi morale biti slovenske glasbe do 20 odstotkov, dobra četrtnina vprašanih (26,8 %) meni, da bi je moralo biti med 21 in 40 odstotki, okrog 30 odstotkov vprašanih (28,4 %) pa meni, da bi morale biti glasbe v slovenskem jeziku med 41 in 60 odstotki. Dobra desetina vprašanih (12,0 %) si želi, da bi delež predvajane glasbe v slovenskem jeziku znašal med 61 in 80 odstotki, sedem odstotkov vprašanih pa meni, da bi moral biti ta delež celo višji od 80 odstotkov. Desetina vprašanih (11,6 %) se do tega vprašanja ni opredelila oz. ji je glede količine glasbe v slovenskem jeziku vseeno.

V segmentu tistih, ki menijo, da bi moral delež predvajane glasbe v slovenskem jeziku znašati največ 40 odstotkov, prevladujejo naslednje skupine anketirancev: anketiranci, stari med 15 in 39 let, posamezniki s 4-letno srednjo šolo, zaposleni in upokojenci, tisti z dohodki do 1200 EUR ter prebivalci Osrednjeslovenske, Savinjske in Podravske regije. Na drugi strani pa v segmentu tistih, ki menijo, da bi moral biti delež predvajane glasbe v slovenskem jeziku višji od 40 odstotkov, prevladujejo naslednje skupine anketirancev: anketiranci, stari med 30 in 49 let ter med 60 in 75 let, posamezniki s končano ali nedokončano osnovno šolo oz. s 4-letno srednjo šolo, zaposleni in upokojenci, tisti z dohodkom do 800 EUR ter prebivalci Osrednjeslovenske in Podravske statistične regije.

Povzetek – stališča do javne rabe slovenskega jezika

V zadnjem sklopu smo preverjali stališča Slovencev do javne rabe slovenskega jezika v različnih situacijah. Zamenjava slovenskega z angleškim jezikom se jim zdi v povprečju najbolj sprejemljiva v primeru tujejezičnih radijskih in televizijskih programov, ki so ustanovljeni v Sloveniji, in pri imenih lokalov in podjetij. Po drugi strani pa je zamenjava slovenskega z angleškim jezikom nesprejemljiva na javnih prireditvah, ki se financirajo z javnimi sredstvi, v oglaševanju izdelkov, storitev in dogodkov, ter v navodilih za uporabo tehničnih izdelkov. Na splošno lahko zaključimo, da so Slovenci do javne rabe angleškega jezika precej zadržani. Na podlagi povprečne ocene sprejemljivosti zamenjave slovenskega z angleškim jezikom v vseh ocenjevanih situacijah smo anketirance razdelili v tri skupine (povsem nesprejemljivo, delno sprejemljivo, povsem sprejemljivo).

Med tistimi, ki zamenjavo ocenjujejo kot povsem nesprejemljivo, prevladujejo naslednje skupine anketirancev: srednja in starejša populacija (40-75 let), posamezniki s končano ali nedokončano osnovno šolo oz. s 4-letno srednjo šolo, zaposleni in upokojenci, tisti z dohodki med 400 in 1200 EUR ter prebivalci Osrednjeslovenske in Savinjske regije. Med tistimi, ki zamenjavo ocenjujejo kot povsem sprejemljivo, pa prevladujejo naslednje skupine anketirancev: mlajša populacija (15-29 let), posamezniki s 4-letno srednjo šolo, zaposleni in brezposelni, tisti z dohodki med 400 in 800 EUR oz. brez lastnih dohodkov ter prebivalci Osrednjeslovenske in Podravske regije.

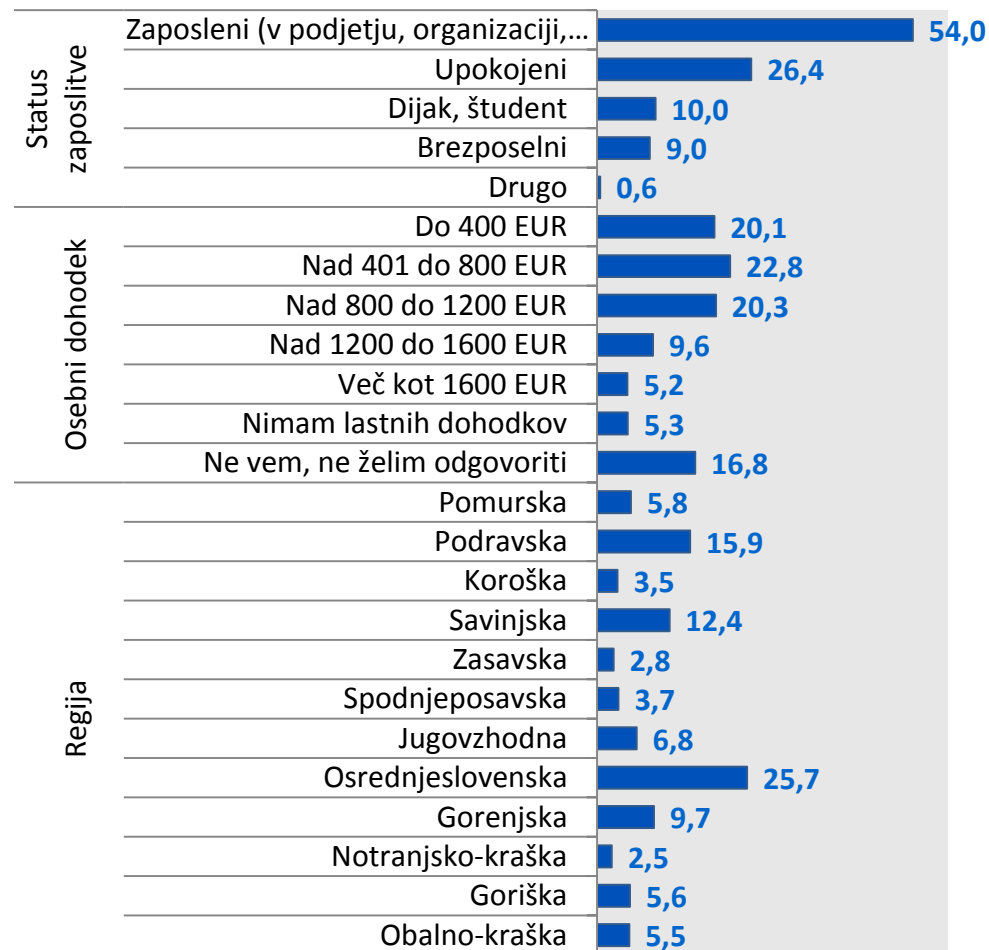
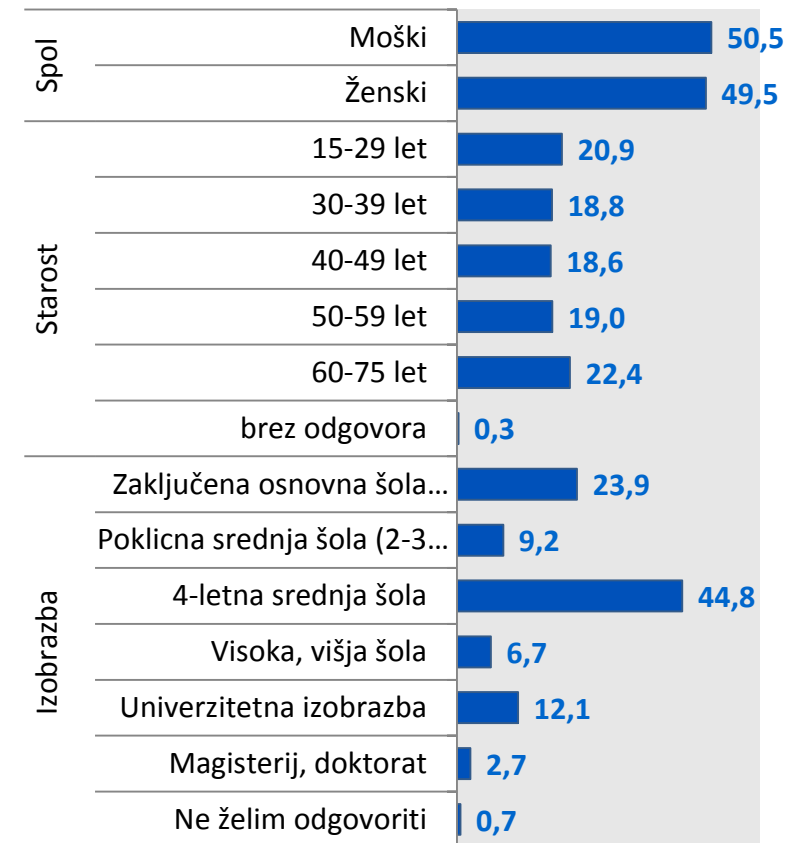
Raziskovalni pristop

Ciljna skupina:	Splošna javnost v Sloveniji; osebe, stare med 15 in 75 let
Velikost ciljne skupine	N = 1.600.597 (vir: SURS, podatki za leto 2015)
Velikost vzorca	n = 709
Vzorčenje	Stratificirano naključno vzorčenje: proporcionalni stratumi po statističnih regijah in naključna izbira respondentov znotraj regij.
Zbiranje podatkov:	Anketiranje smo izvedli s kombinacijo računalniško podprtega telefonskega (CATI) in spletnega (CAWI) anketiranja. Vzorčenje po veljavnem Telefonskem imeniku Slovenije smo dopolnili z vzorčenjem med člani spletnega panela podjetja Interstat d.o.o. Preko telefonskega anketiranja smo dobili 40 % anketiranih oseb, s spletnim anketiranjem pa 60 % vseh anketiranih.
Termin anketiranja:	16. – 24. september 2015
Stopnja odzivnosti:	19,5 %
Maks. napaka cenilke na celotnem vzorcu:	+/- 3,7 %
Povprečno trajanje ankete:	6,4 minut
Analiza podatkov:	Univariatna in bivariatna analiza

Pred obdelavo so bili podatki še obteženi po regiji, spolu, starosti in izobrazbi, tako da je vzorec približan ciljni populaciji. Zaradi postopka obteževanja lahko skupni odstotek odstopa od 100, vendar ne za več kot za 0,1%. Tudi frekvence lahko odstopajo za največ +/- 1 enoto.

Vzorec

V raziskavo so bili zajeti prebivalci Slovenije, stari med 15 in 75 let. Vzorec je reprezentativen za ciljno populacijo po spolu, starosti, izobrazbi in regiji stalnega prebivališča.

Op.: Prikazani so obteženi podatki.

Vprašalnik

Vprašalnik je bil oblikovan skupaj v sodelovanju z naročnikom. Vseboval je 14 vsebinskih vprašanj in 6 demografskih vprašanj (spol, starost, izobrazba, zaposlitveni status, osebni dohodek ter regija stalnega prebivališča).

Vsi anketiranci so odgovarjali na naslednja vprašanja:

- Koliko knjig so prebrali v zadnjih 12 mesecih?
- Katere leposlovne knjige v slovenskem jeziku najraje berejo?
- Koliko časa je minilo odkar so nazadnje prebrali leposlovno knjigo?
- Ali bi želeli brati več knjig?
- Ali prebirajo e-knjige?
- Kako pogosto poslušajo slovenske radijske postaje?
- Katere glasbene zvrsti najraje poslušajo?
- Koliko od vse predvajane glasbe na radijskih postajah bi moralo biti z besedili v slovenskem jeziku?
- Koliko je za njih sprejemljivo, da se v določenih situacijah namesto slovenskega uporablja angleški jezik?

Glede na podane odgovore smo anketiranim skozi vprašalnik zastavili še dodatna podvprašanja; kako so bili oblikovani filtri za podvprašanja, je predstavljeno v nadaljevanju.

Vprašalnik

V1 Približno koliko knjig v slovenščini, ki niso vezane na delo ali študij, ste prebrali v zadnjih 12 mesecih? Upoštevajte tiskane in elektronske knjige. Označite ustrezní odgovor in/ali vpišite s številko.

VSI ANKETIRANI

- 1 Ne vem
- 2 0 knjig
- 3 1 knjiga
- 4 2 knjigi
- 5 3 knjige
- 6 4 knjige
- 7 5 knjig
- 8 več kot 5 knjig (vpišite koliko):

Na vprašanje 2 so odgovarjali samo tisti, ki so pri vprašanju 1 navedli, da so v lanskem letu prebrali vsaj 1 knjigo.

Šv1>2

V2 Omenili ste, da ste v zadnjih 12 mesecih prebrali knjigo ali knjige v slovenščini, ki niso vezane na delo ali študij. Kakšne zvrsti so bile knjige, ki ste jih prebrali? Označite ustrezne odgovore.

- 1 Leposlovje za odrasle (romani, kratke zgodbe, drame, esejistika, poezija)
- 2 Stvarna literatura (avtobiografije, publicistika, poljudnoznanstvene knjige)
- 3 Strokovna (znanstvena) literatura
- 4 Priročniki s področja zdravja, osebnostne rasti in prostega časa, kuharske knjige, popotniški vodiči, ipd.
- 5 Knjige za otroke in mladino (leposlovje in poučne knjige)
- 6 Druge zvrsti (vpišite):

v2a Katere leposlovne knjige v slovenskem jeziku najrajši berete? Označite lahko več odgovorov.

VSI ANKETIRANI

- 1 Slovenske romane
- 2 Prevedene romane
- 3 Poezijo
- 4 Dramatiko
- 5 Eseje
- 6 Ne berem leposlovja
- 7 Ne berem knjig v slovenščini
- 8 Drugo(vpišite):

v4 Koliko časa je minilo, odkar ste nazadnje brali kako leposlovno knjigo v slovenščini (romani, kratke zgodbe, drame, esejistika, poezija)? Označite ustrezní odgovor.

VSI ANKETIRANI

- 1 Berem jo trenutno
- 2 Največ en teden
- 3 Največ en mesec
- 4 Več kot en mesec
- 5 Več kot pol leta
- 6 Več kot eno leto
- 7 Sploh ne berem takšnih knjig

v5 Bi želeli brati več knjig kot sedaj? Označite ustrezen odgovor.

VSI ANKETIRANI

- 1 Da
- 2 Ne

Vprašalnik

Na vprašanje 6 so odgovarjali samo tisti, ki so pri vprašanju 5 navedli, da si želijo brati več knjig, kot jih berejo sedaj.

§v5==1

v6 Kaj vas pri tem ovira? Označite lahko več odgovorov.

- 1 Pomanjkanje časa, ne utegnem
- 2 Ne čutim potrebe po branju
- 3 Slaba izbira e-knjig v slovenščini
- 4 Raje berem časopise in revije
- 5 Raje gledam TV
- 6 Raje surfam po internetu
- 7 Raje se ukvarjam s čim drugim
- 8 Nimam denarja za nakup knjig
- 9 Nimam denarja za plačilo članarine v knjižnici
- 10 Drugo:

v7 Ali berete e-knjige? Označite ustrezen odgovor.

- 1 Da
- 2 Ne

Na vprašanje 8 so odgovarjali samo tisti, ki so pri vprašanju 7 navedli, da berejo e-knjige.

§v7==1

v8 V katerih jezikih jih berete? Označite lahko več odgovorov.

- 1 Slovenščini
- 2 Angleščini
- 3 Francoščini
- 4 Nemščini
- 5 Ruščini
- 6 Hrvaščini
- 7 Srbščini
- 8 Italijanščini
- 9 Madžarščini
- 10 Španščini
- 11 V drugem jeziku:

Na vprašanje 9 so odgovarjali samo tisti, ki so pri vprašanju 7 navedli, da berejo e-knjige.

§v7==1

v9 Kako najpogosteje pridete do e-knjige? Označite en odgovor.

- 1 Izposodim si jo v knjižnici
- 2 Brezplačno si jo naložim s spleta ali od drugod
- 3 Kupim jo pri slovenskem ponudniku e-knjig
- 4 Kupim jo pri tujem mednarodnem ponudniku e-knjig
- 5 Brezplačno jo berem na različnih družbenih omrežjih, blogih, itn.
- 6 Drugo (vpišite):

Vprašalnik

V10 Kako pogosto poslušate slovenske radijske postaje? Označite ustrezní odgovor.

VSI ANKETIRANI

- 1 Pogosto (vsak dan)
- 2 Občasno (nekajkrat tedensko)
- 3 Redko (nekajkrat mesečno ali redkeje)
- 4 Nikoli

Na vprašanje 11 so odgovarjali samo tisti, ki so pri vprašanju 10 navedli, da poslušajo slovenske radijske postaje vsaj občasno.

ŠV10<4

V11 Kako pogosto poslušate glasbo, ki se predvaja na slovenskih radijskih postajah? Označite lahko več odgovorov.

	Nikoli	Redko (nekajkrat mesečno ali redkeje)	Občasno (nekajkrat tedensko)	Pogosto (vsak dan)
1 Čez dan (od 6.00 do 22.00)	1	2	3	4
2 Ponoči (od 22.01 do 5.59)	1	2	3	4

V12 Katere glasbene zvrsti radi poslušate, so vam najljubše? Označite lahko več odgovorov.

VSI ANKETIRANI

- 1 Rock, alternativni rock
- 2 Sodobna komponirana in improvizirana glasba
- 3 Jazz, blues
- 4 Etno, folk, glasbe sveta
- 5 Klasična glasba in opera
- 6 Zborovska glasba
- 7 Slovenska narodno-zabavna glasba
- 8 Elektronska (plesna) glasba
- 9 Pop
- 10 Heavy metal in hard rock
- 11 Reaggae
- 12 Punk
- 13 Hip hop
- 14 Turbofolk
- 15 Narodno-zabavna glasba z območja nekdanje Jugoslavije
- 16 Ne vem, ne želim odgovoriti
- 17 Drugo:

V13 Koliko od vse predvajane glasbe na slovenskih radijskih postajah bi moralo biti po vašem mnenju glasbe z besedili v slovenskem jeziku? Označite ustrezní odgovor.

VSI ANKETIRANI

- 1 Nič
- 2 Do 20 %
- 3 21 do 40 %
- 4 41 do 60 %
- 5 61 do 80 %
- 6 Več kot 80 %
- 7 Ne vem, mi je vseeno

Vprašalnik

VSI ANKETIRANI

V14 Koliko je za vas osebno sprejemljivo, da se v naslednjih situacijah namesto slovenskega uporablja angleški jezik? V vsaki vrstici označite en odgovor.

- 1 - Sploh ni sprejemljivo
- 2 - Delno sprejemljivo
- 3 - Popolnoma sprejemljivo
- 4 - Ne vem, mi je vseeno

- 1 Javne prireditve (npr. konference, festivali), ki se financirajo z javnimi sredstvi
- 2 Mednarodne javne prireditve (npr. gospodarske, zabavne, športne), ki se financirajo z zasebnimi sredstvi
- 3 Na tujejezičnih radijskih in televizijskih programih, ki so ustanovljeni v Republiki Sloveniji (npr. Radio SI)
- 4 Pri komuniciranju z delavci v podjetjih, ki imajo tujega lastnika
- 5 V splošnih aktih podjetij, ki imajo tujega lastnika (statut podjetja, pravilnik o delovnem času, pravilnik o varstvu pri delu, pravilnik o službenih poteh, ipd.)
- 6 V oglaševanju izdelkov, storitev in dogodkov (oglasni panoji, televizijski oglasi, radijski oglasi, ipd.)
- 7 Imena lokalov in podjetij
- 8 Na spletnih straneh podjetij in samostojnih podjetnikov, ki so registrirani v Sloveniji
- 9 V navodilih za uporabo tehničnih izdelkov
- 10 Pri poučevanju oz. pedagoškem delu na slovenskih univerzah

Rezultati

- > Bralne navade
- > Glasba v slovenskem jeziku na radijskih postajah
- > Skrb za javno rabo slovenščine

Bralne navade

Prikazana je frekvenčna distribucija za odgovor na vprašanje o tem, koliko knjig so anketirani prebrali v zadnjih 12 mesecih. V prvem stolpcu z odstotki so prikazani rezultati za celoten vzorec, v drugem pa samo veljavni odstotki (podatek je izračunan med tistimi, ki berejo oz. na vprašanje niso odgovorili z „ne vem“). Izločili smo tudi maksimalne vrednosti 100, 120 in 130 knjig, ki skupaj predstavljajo cca. 1 % populacije).

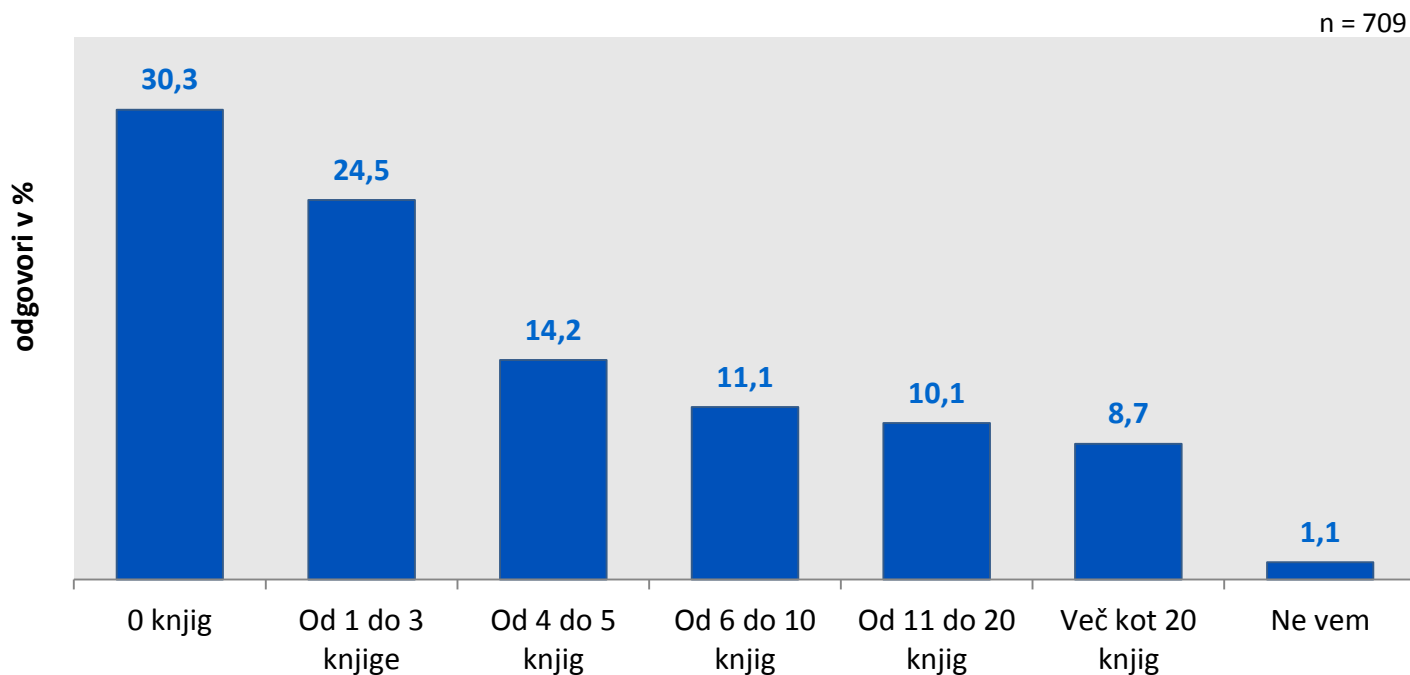
Vidimo lahko, da jih 30,3 % anketiranih v lanskem letu ni prebralo nobene knjige. Med tistimi, ki berejo, jih je največ odgovorilo, da so v preteklih 12 mesecih prebrali 5 knjig (15 %). 5 knjig je tudi vrednost, ki raziskovano populacijo deli na dva enaka dela (mediana), torej lahko rečemo, da 50 % bralcev prebere do 5 knjig in 50 % več kot 5 knjig.

- > *V1. Približno koliko knjig v slovenščini, ki niso vezane na delo ali študij, ste prebrali v zadnjih 12 mesecih? Upoštevajte tiskane in elektronske knjige.*

Število prebranih knjig	f	%	veljavni %
0	215	30,30	
1	63	8,95	13,23
2	62	8,69	12,85
3	45	6,40	9,47
4	32	4,52	6,68
5	71	10,03	14,83
6	4	0,60	0,88
7	10	1,42	2,09
8	13	1,90	2,81
9	20	2,81	4,15
10	31	4,43	6,55
12	18	2,49	3,68
14	1	0,15	0,21
15	23	3,27	4,83
16	4	0,58	0,86
17	0	0,05	0,08
18	0	0,02	0,04
20	25	3,52	5,20
22	0	0,04	0,06
23	0	0,01	0,02
24	1	0,18	0,27
25	5	0,69	1,01
30	14	2,00	2,96
35	0	0,06	0,09
36	1	0,09	0,14
40	24	3,35	4,96
42	1	0,16	0,23
45	1	0,10	0,15
50	5	0,72	1,06
55	1	0,09	0,14
60	2	0,24	0,35
70	0	0,01	0,01
84	0	0,05	0,07
96	0	0,03	0,05
100	1	0,08	
120	1	0,08	
130	6	0,79	
Ne vem	8	1,10	
Skupaj	709	100,0	100,0

Bralne navade

Če odgovore vseh anketiranih na prvo vprašanje uvrstimo še v razrede, vidimo, da jih je največ (30,3 %) odgovorilo, da v lanskem letu niso prebrali nobene knjige, sledijo tisti, ki preberejo med 1 in 3 knjige (24,5 %) ter anketirani, ki preberejo med 4 in 5 knjig (14,2 %). Okrog desetina vprašanih je navedla, da je prebrala med 6 in 10 knjig ter med 11 in 20 knjig. Da so v zadnjih 12 mesecih prebrali več kot 20 knjig, je navedlo 8,7 % vprašanih.

- > **V1. Približno koliko knjig v slovenščini, ki niso vezane na delo ali študij, ste prebrali v zadnjih 12 mesecih? Upoštevajte tiskane in elektronske knjige.**

Bralne navade

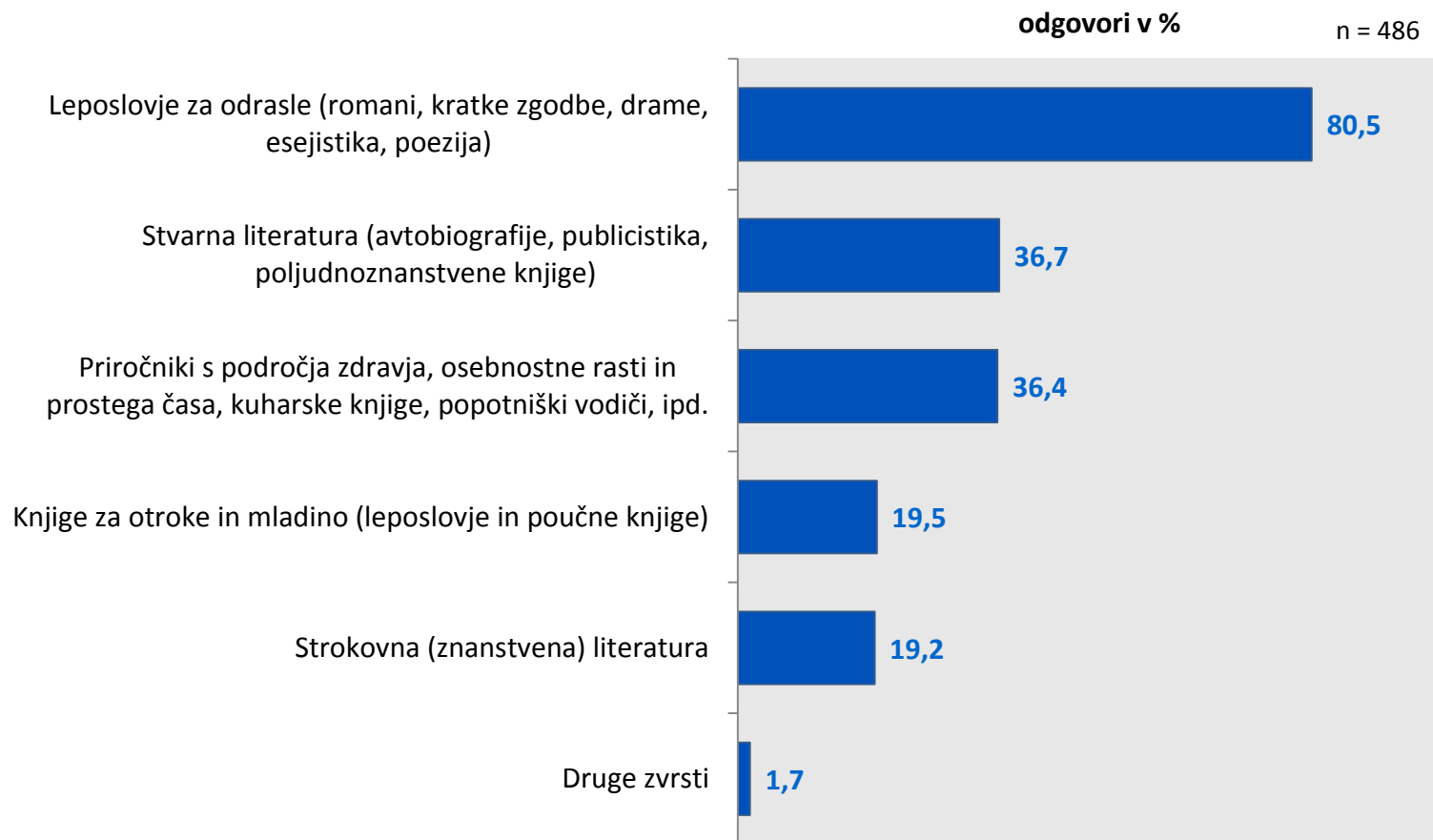
Prevladujoče socio-demografske značilnosti anketiranih glede na posamezne kategorije odgovorov.

- > *V1. Približno koliko knjig v slovenščini, ki niso vezane na delo ali študij, ste prebrali v zadnjih 12 mesecih? Upoštevajte tiskane in elektronske knjige.*

0 knjig	1 – 10 knjig	Več kot 10 knjig
<ul style="list-style-type: none">> moški> starejša populacija (stari med 50 in 75 let)> zaključena OŠ ali manj, poklicna šola, 4 letna srednja šola> upokojeni> dohodek do 1200 EUR> Osrednjeslovenska in Savinjska regija	<ul style="list-style-type: none">> mlajša in srednja populacija (stari med 15 in 49 let)> zaključena OŠ ali manj, 4-letna srednja šola> delovno aktivna populacija (zaposleni)> dohodek med 400 in 1200 EUR ali brez lastnih dohodkov> Osrednjeslovenska in Podravska regija	<ul style="list-style-type: none">> ženske> mlajša in srednja populacija (stari med 15 in 49 let)> zaključena OŠ ali manj, 4 letna srednja šola ali univerzitetna izobrazba> aktivna populacija (zaposleni in dijak, študent)> dohodek med 800 in 1600 EUR> Osrednjeslovenska, Obalno-kraška in Podravska regija

Bralne navade

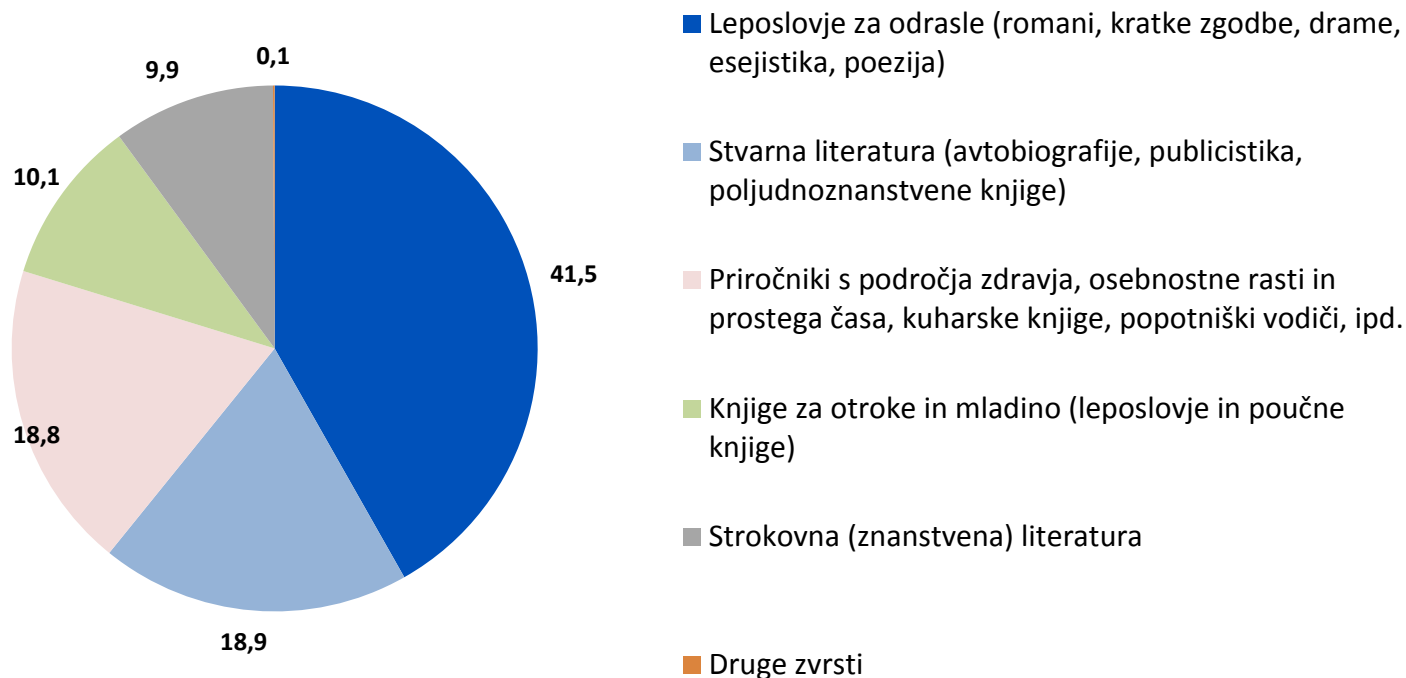
Med tistimi anketiranimi, ki berejo, jih je največ prebralo leposlovne knjige (80,5 %), sledi stvarna literatura (36,7 %) ter priročniki (36,4 %).

- > **V2. Kakšne zvrsti so bile knjige, ki ste jih prebrali? (samo tisti, ki so v zadnjih 12 mesecih prebrali vsaj 1 knjigo; pri vprašanju je bilo možnih več odgovorov → prikaz % glede na anketirance)**

Bralne navade

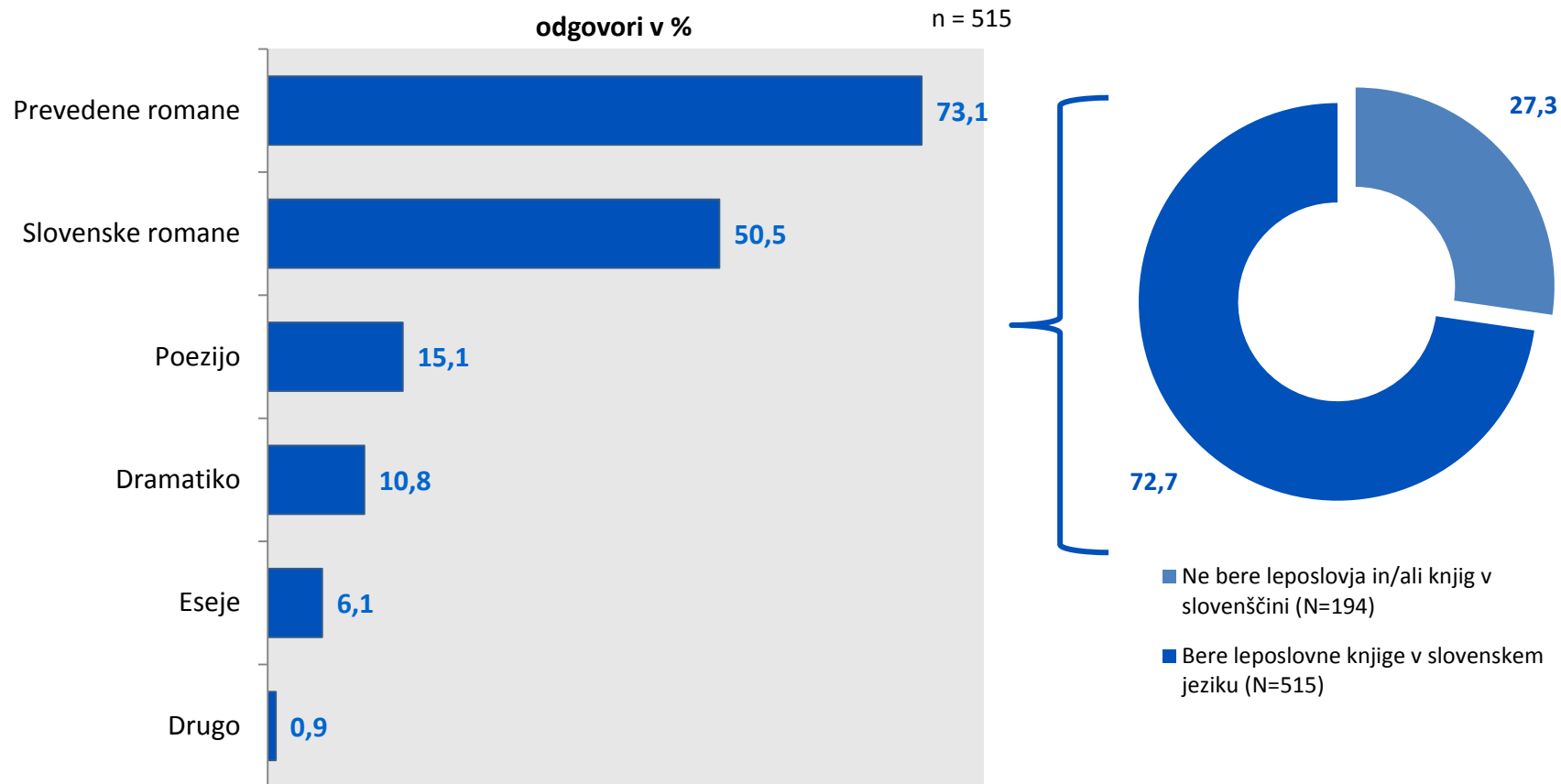
Med vsemi podanimi odgovori na vprašanje o tem, kakšne zvrsti so bile prebrane knjige, je največji delež odgovorov leposlovje za odrasle (41,5 % odgovorov), sledita stvarna literatura (18,9 % odgovorov) ter priročniki (18,8 % odgovorov).

- > **V2. Kakšne zvrsti so bile knjige, ki ste jih prebrali? (samo tisti, ki so v zadnjih 12 mesecih prebrali vsaj 1 knjigo; pri vprašanju je bilo možnih več odgovorov → prikaz % glede na odgovore)**

Bralne navade

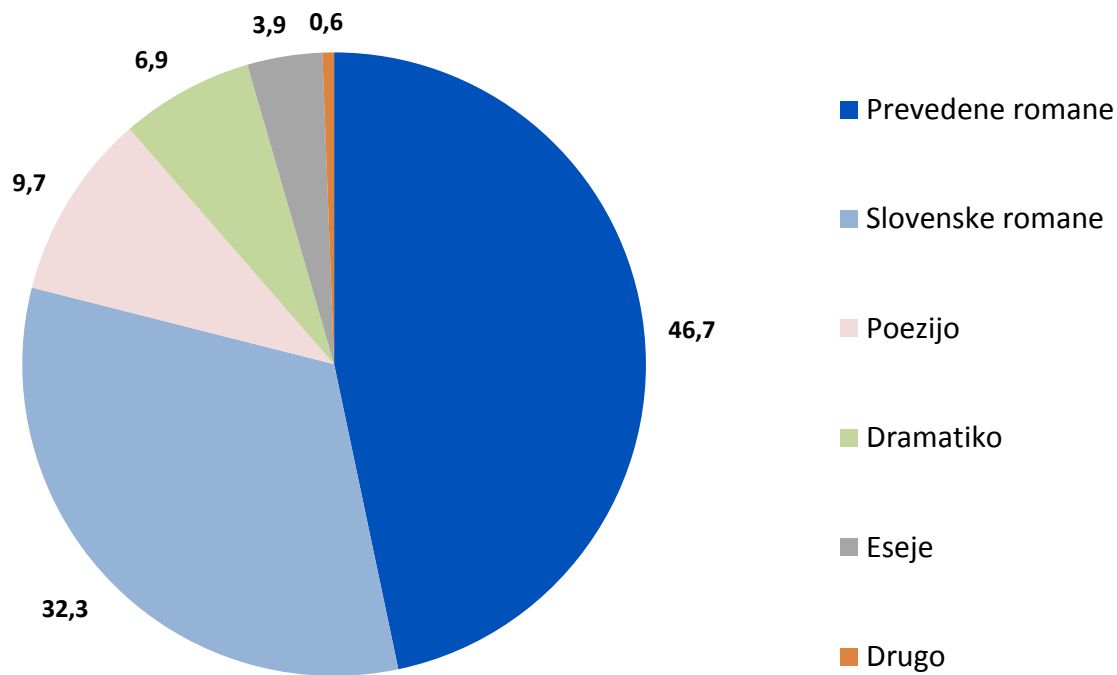
Med tistimi, ki berejo leposlovne knjige v slovenskem jeziku, so najbolj priljubljeni romani (prevedene romane prebira 73,1 % anketiranih, romane v slovenskem jeziku pa 50,5 % anketiranih). Poezijo bere 15,1 % vprašanih, dramatiko 10,8 % in eseje 6,1 %.

- > **V3. Katere leposlovne knjige v slovenskem jeziku najrajši berete? (samo tisti, ki berejo leposlovne knjige v slovenskem jeziku; pri vprašanju je bilo možnih več odgovorov → prikaz % glede na anketirance)**

Bralne navade

Med vsemi podanimi odgovori na vprašanje o tem, katere leposlovne knjige v slovenskem jeziku anketirani radi berejo, je največji delež odgovorov prevedene romane (46,7 %), sledijo slovenski romani (32,3 %). Poezija, dramatika in eseji so bili med odgovori navedeni precej manj pogosto.

- > *V3. Katere leposlovne knjige v slovenskem jeziku najrajši berete? (samo tisti, ki berejo leposlovne knjige v slovenskem jeziku; pri vprašanju je bilo možnih več odgovorov → prikaz % glede na odgovore)*

Bralne navade

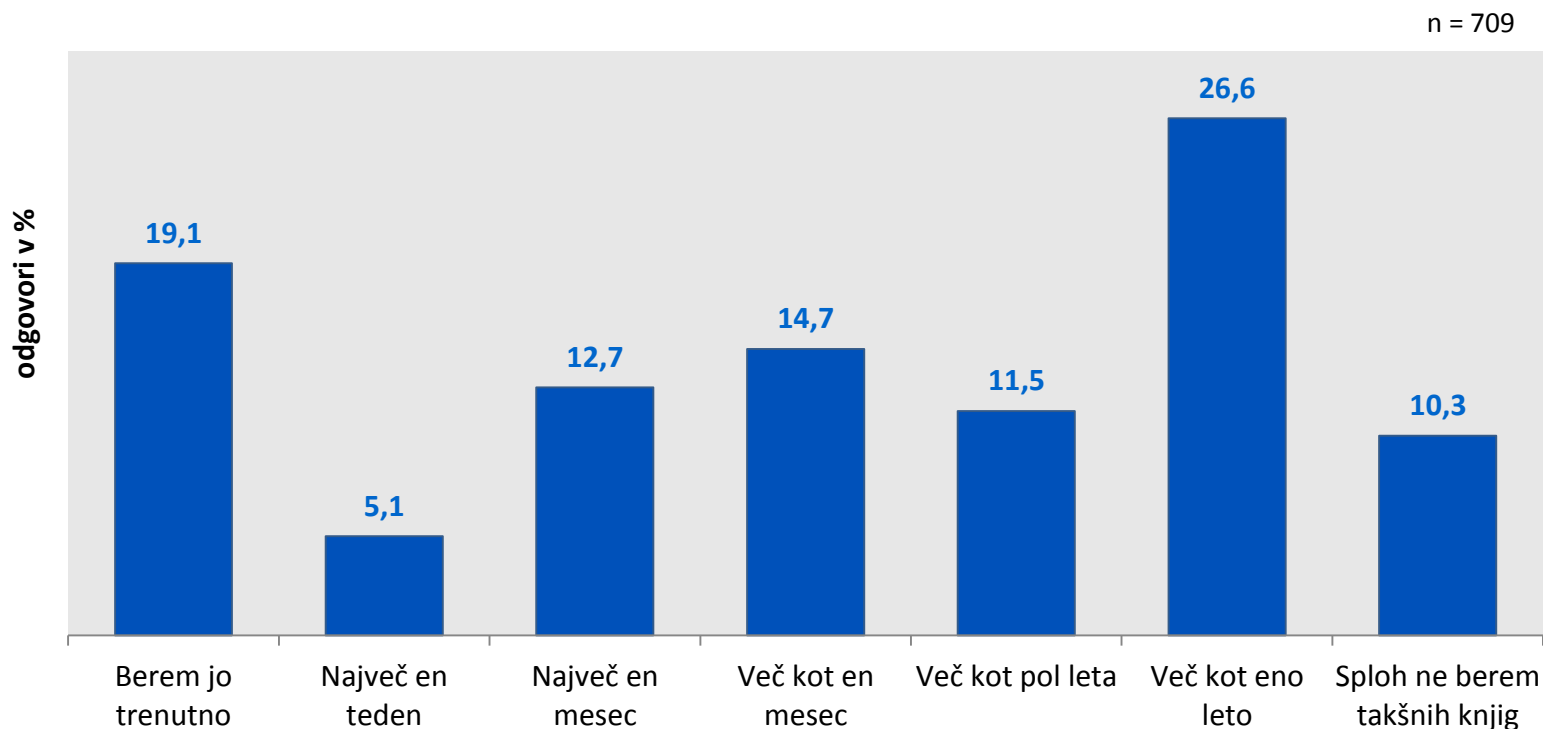
Prevladujoče socio-demografske značilnosti anketiranih glede na posamezne kategorije odgovorov.

> *Ali bere leposlovne knjige in/ali knjige v slovenskem jeziku?*

Da <i>(bere leposlovne knjige v slovenskem jeziku)</i>	Ne <i>(ne bere leposlovja in/ali knjig v slovenščini)</i>
<ul style="list-style-type: none">> ženske> zaključena OŠ ali manj, 4-letna srednja šola, univerzitetna izobrazba> delovno aktivna populacija (zaposleni)> dohodek med 400 in 1200 EUR> Osrednjeslovenska in Podravska regija	<ul style="list-style-type: none">> moški> zaključena OŠ ali manj, 4-letna srednja šola> zaposleni in upokojeni> dohodek do 400 EUR ali med 800 in 1200 EUR> Osrednjeslovenska in Savinjska regija

Bralne navade

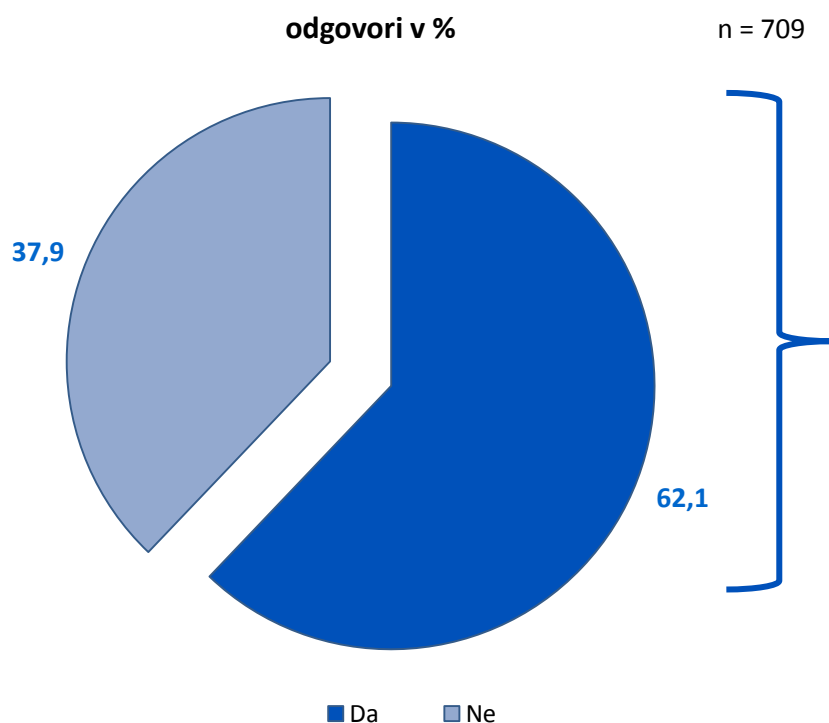
Okrog petina anketiranih (19,1 %) je navedla, da trenutno berejo leposlovno knjigo v slovenščini. Podoben delež je takšnih, ki so takšno knjigo prebrali v roku zadnjega meseca. Da je od tega minilo več kot 1 mesec, jih je navedlo 14,7 %, da je minilo več kot pol leta pa 11,5 %. Okrog četrtnina anketiranih je leposlovno knjigo v slovenščini prebrala pred več kot enim letom, desetina vprašanih pa takšnih knjig sploh ne bere.

- > **V4. Koliko časa je minilo, odkar ste nazadnje brali kako leposlovno knjigo v slovenščini (romani, kratke zgodbe, drame, esejistika, poezija)?**

Bralne navade

Skoraj dve tretjini vprašanih navajata, da bi želeli brati več knjig, kot jih berejo sedaj. Poglavitni razlog za to, da ne berejo več, čeprav si to želijo, je pomanjkanje časa (to je kot oviro navedlo 88,3 % vseh tistih, ki želijo brati več knjig kot sedaj; sledi utemeljitev, da raje berejo časopise in revije (9,9 %) ter da se raje ukvarjajo s čim drugim (9,7 %)).

Prevladujoče socio-demografske značilnosti anketiranih, ki si želijo brati več knjig kot sedaj.

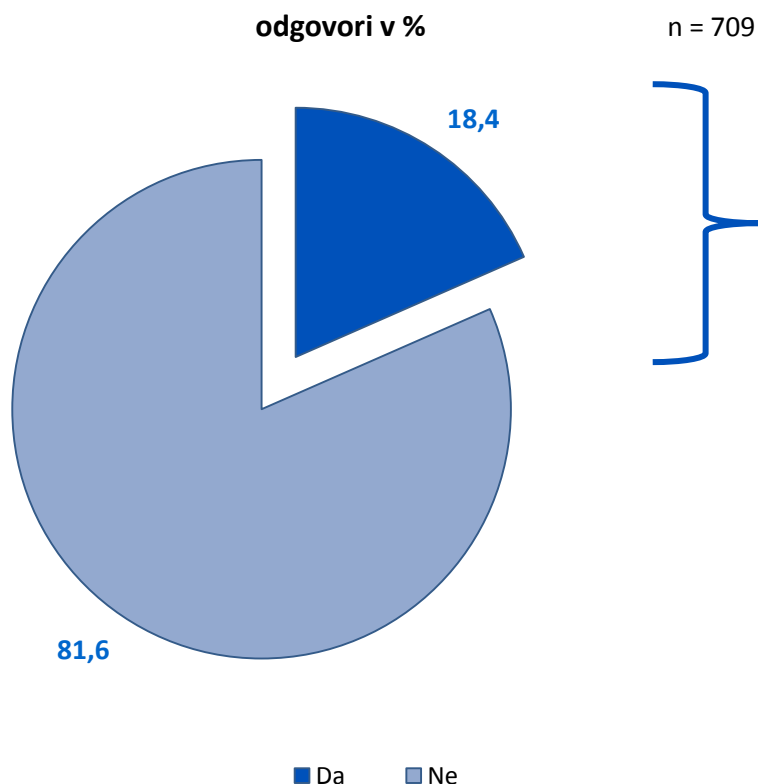
V5. Da (želel-a bi brati več knjig kot sedaj)

- > ženske
- > starost med 15 in 49 let
- > 4-letna srednja šola
- > delovno aktivna populacija (zaposleni)
- > dohodek med 400 in 1200 EUR
- > Osrednjeslovenska in Podravska regija

> V5. Bi želeli brati več knjig kot sedaj?

Bralne navade

E-knjige bere nekaj manj kot petina anketiranih (18,4 %).

> **V7. Ali berete e-knjige?**

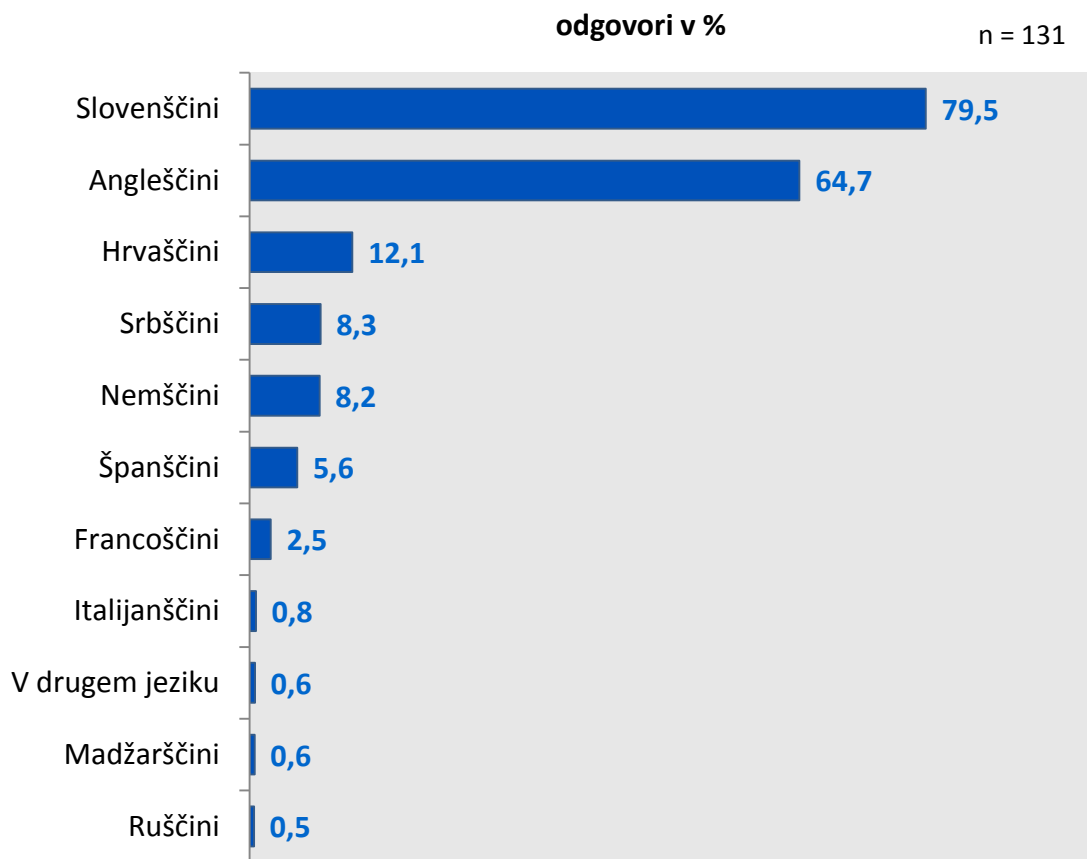
Prevladujoče socio-demografske značilnosti anketiranih, ki berejo e-knjige.

V7. Da (berem e-knjige)

- > moški
- > mlajša in srednja generacija (stari med 15 in 29 let ter med 40 in 59 let)
- > 4 letna srednja šola ali univerzitetna izobrazba
- > delovno aktivna populacija (zaposleni)
- > dohodek med 400 in 1600 EUR
- > Osrednjeslovenska in Podravska regija

Bralne navade

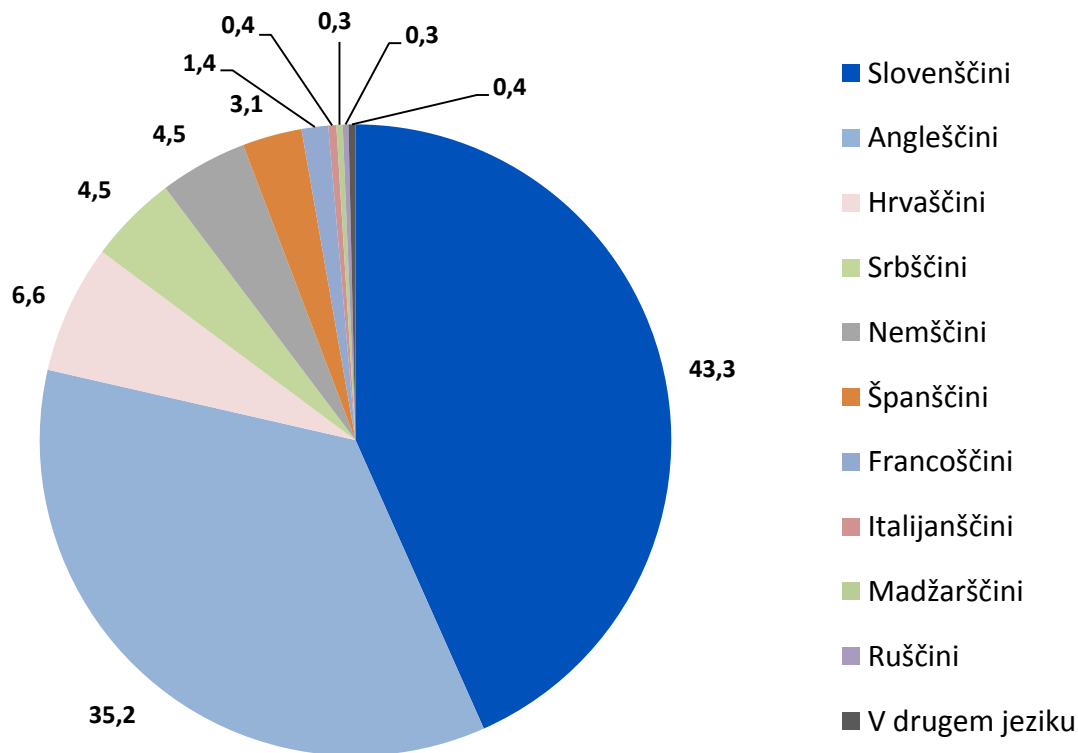
Največ anketiranih bere e-knjige v slovenskem (79,5 %) in angleškem jeziku (64,7 %). Okrog desetina je navedla še hrvaški, srbski in nemški jezik, preostali jeziki e-knjig so redkeje zastopani.

- > *V8. V katerih jeziki berete e-knjige? (tisti, ki berejo e-knjige; pri vprašanju je bilo možnih več odgovorov → prikaz % glede na anketirance)*

Bralne navade

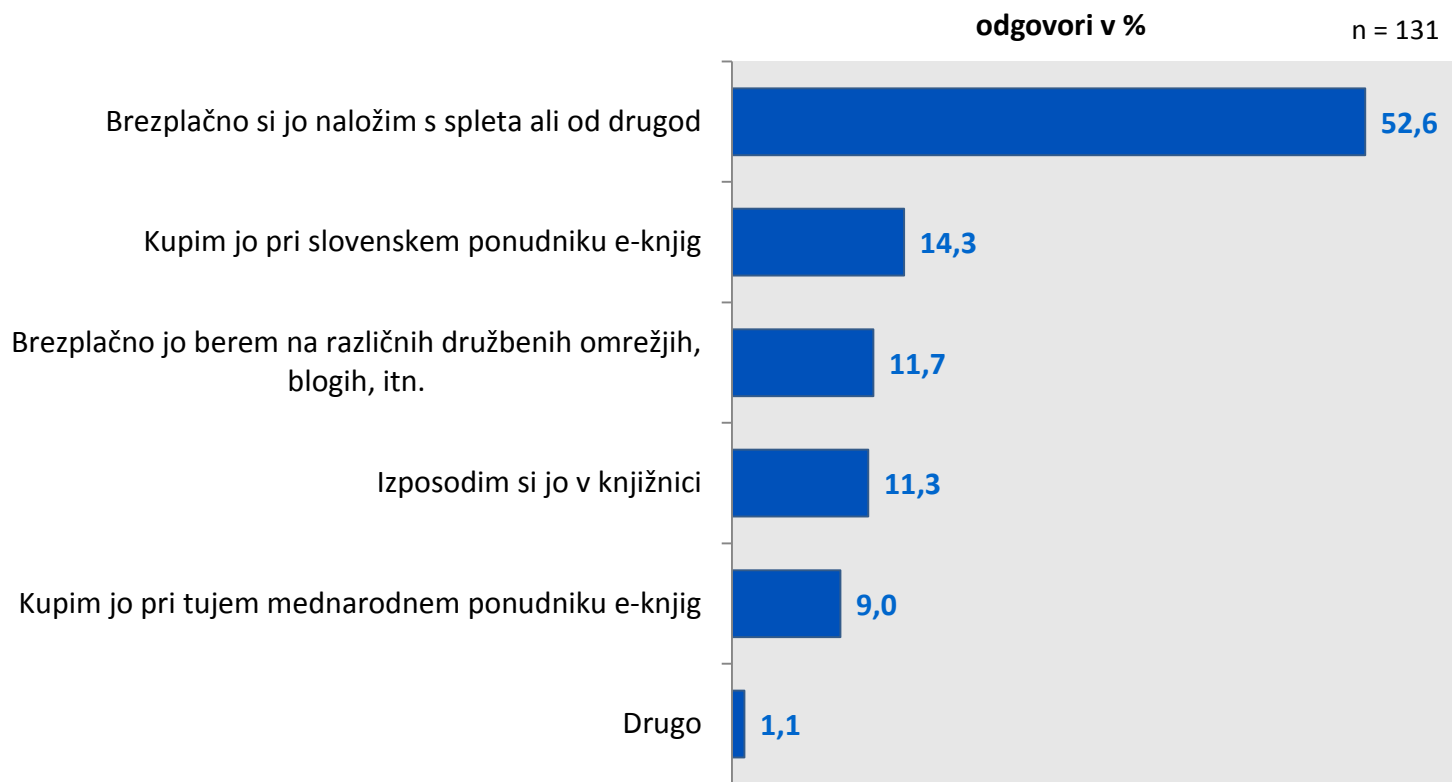
Med vsemi podanimi odgovori jih je največ bilo, da anketirani e-knjige berejo v slovenskem (43,3 %) ali angleškem jeziku (35,2 %). Sledi hrvaški jezik (6,6 %), srbski jezik (4,5 %) ter nemški (4,5 %) in španski jezik (3,1 %), vsi ostali jeziki pa so precej manj pogosti.

> **V8. V katerih jezikih berete e-knjige? (tisti, ki berejo e-knjige; pri vprašanju je bilo možnih več odgovorov → prikaz % glede na odgovore)**

Bralne navade

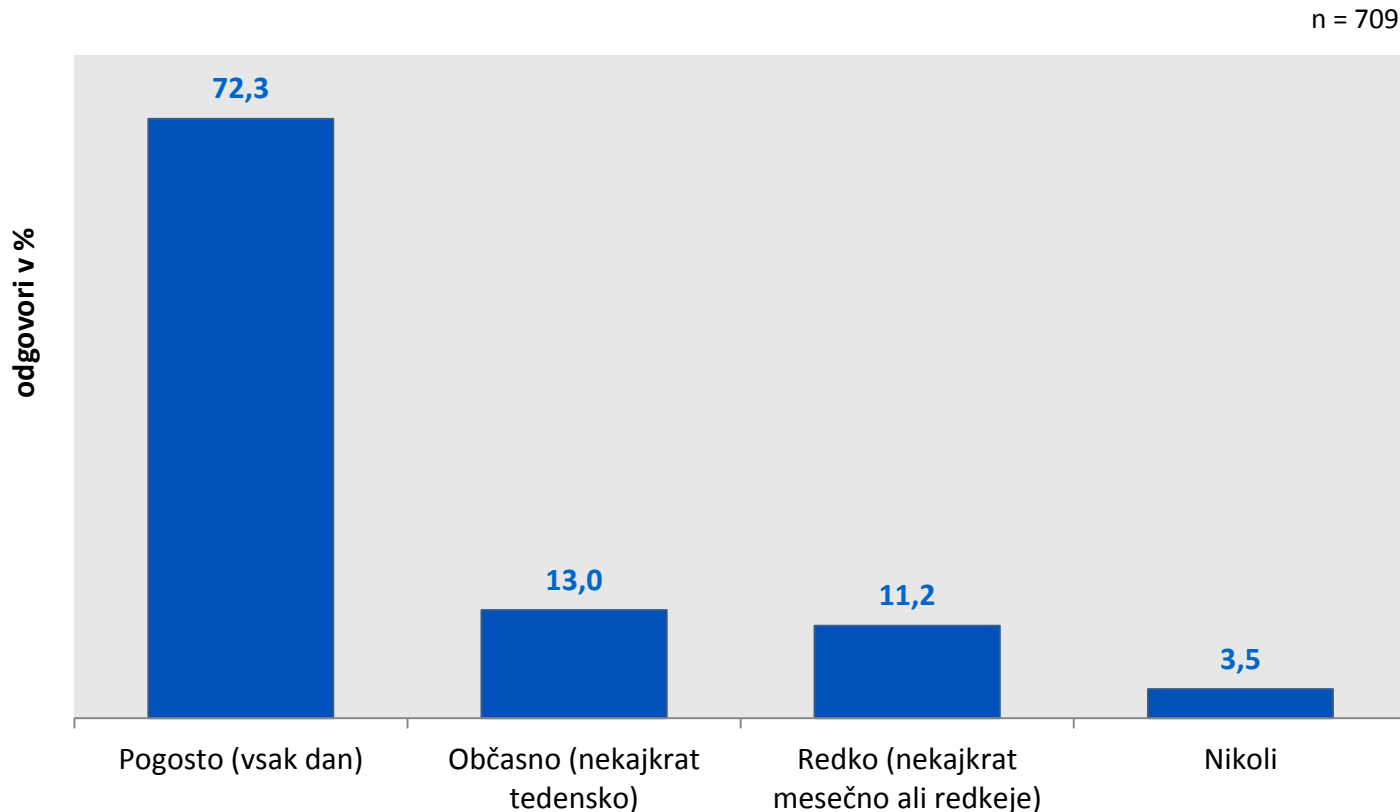
Tisti, ki prebirajo e-knjige, si jih povečini brezplačno naložijo s spleta ali od drugod (52,6 %). 14,3 % bralcev e-knjig le-te kupi pri slovenskem ponudniku, dobrih 11 % pa jih e-knjige brezplačno prebere na različnih družbenih omrežjih ali si jih izposodi v knjižnici.

> *V9. Kako najpogosteje pridete do e-knjige? (tisti, ki berejo e-knjige)*

Glasba v slovenskem jeziku na radijskih postajah

Skoraj tri četrtine anketiranih posluša slovenske radijske postaje vsak dan (72,3 %), preostali pa nekajkrat tedensko (13,0 %) ali še redkeje (11,2 %). Le 3,5 % anketiranih nikoli ne posluša slovenskih radijskih postaj.

> *V10. Kako pogosto poslušate slovenske radijske postaje?*

Glasba v slovenskem jeziku na radijskih postajah

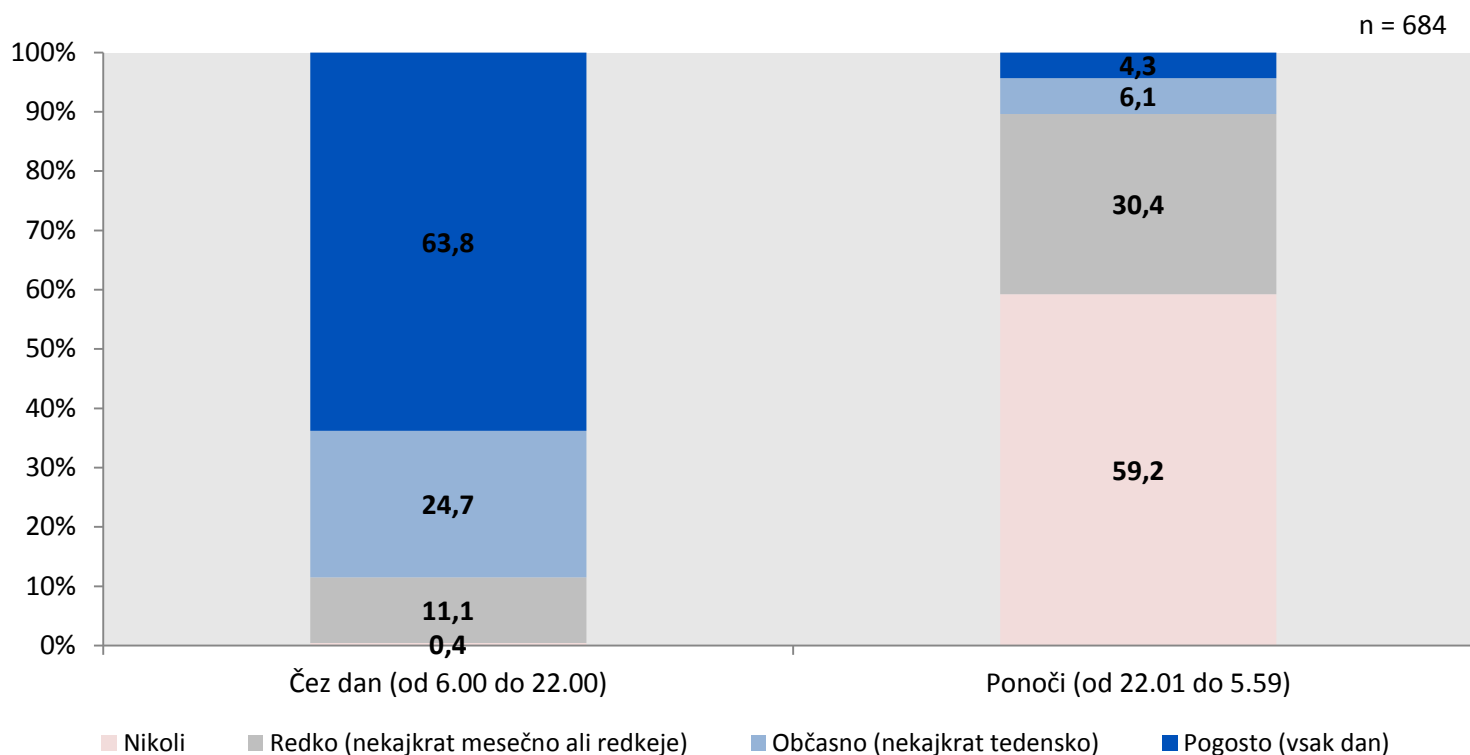
Prevladujoče socio-demografske značilnosti anketiranih glede na posamezne kategorije odgovorov.

> *V10. Kako pogosto poslušate slovenske radijske postaje?*

Pogosto	Občasno	Redko ali nikoli
<ul style="list-style-type: none">> moški> srednja in starejša populacija (stari med 40 in 75 let)> osnovna šola ali manj, 4-letna srednja šola> upokojeni in delovno aktivni (zaposleni)> dohodek med 400 in 1200 EUR> Podravska, Savinjska in Osrednjeslovenska regija	<ul style="list-style-type: none">> ženske> mlajša populacija (stari med 15 in 39 let)> 4-letna srednja šola, univerzitetna izobrazba> zaposleni, dijak, študent, brezposelni> med 400 in 1200 EUR dohodka> Podravska in Osrednjeslovenska regija	<ul style="list-style-type: none">> mladi (stari med 15 in 29 let) ali starejši (60 – 75 let)> OŠ ali manj, 4-letna srednja šola> dijak, študent ali upokojeni> do 800 EUR dohodka ali brez lastnih dohodkov,> Podravska , Pomurska in Osrednjeslovenska regija

Glasba v slovenskem jeziku na radijskih postajah

Med poslušalci slovenskih radijskih postaj jih skoraj dve tretjini dnevni program (med 06.00 in 22.00) poslušata pogosto, to je vsak dan, dodatna petina pa občasno oz. nekajkrat na teden. Pri nočnem programu (med 22.01 in 05.59) je frekvenca odgovorov ravno obrnjena, 59,2 % poslušalcev radia nočnega programa nikoli ne posluša in 30,4 % ga posluša zgolj redko (nekajkrat mesečno ali redkeje).

- > **V11. Kako pogosto poslušate glasbo, ki se predvaja na slovenskih radijskih postajah? (tisti, ki poslušajo slovenske radijske postaje)**

Glasba v slovenskem jeziku na radijskih postajah

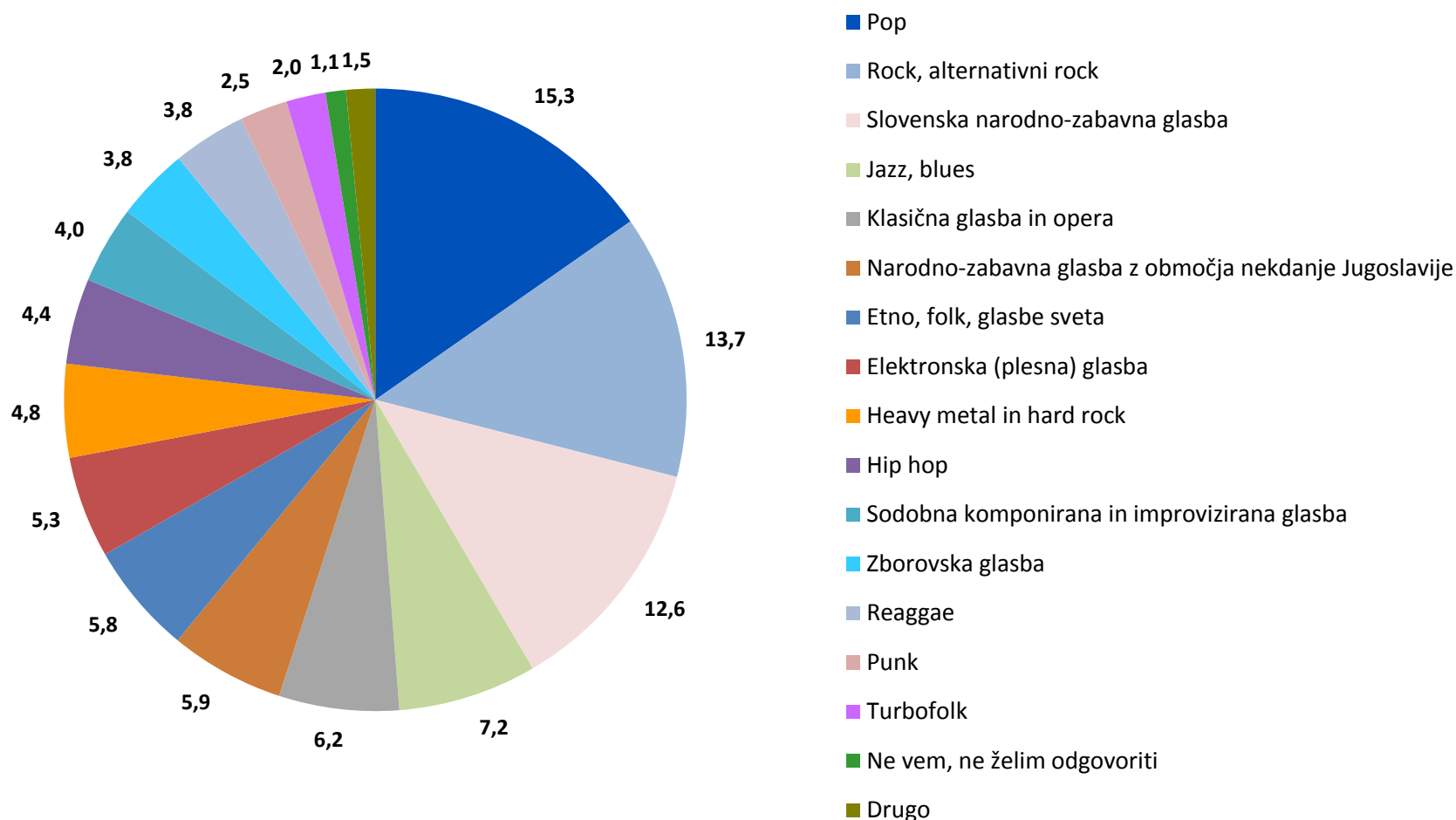
Med ocenjevanimi glasbenimi zvrstmi največ anketiranih navaja, da najraje poslušajo pop (50,5 %), rock (45,3 %) ter slovensko narodno-zabavno glasbo (41,6 %).

> **V12. Katere glasbene zvrsti radi poslušate, so vam najljubše? (pri vprašanju je bilo možnih več odgovorov → prikaz % glede na anketirance)**

Glasba v slovenskem jeziku na radijskih postajah

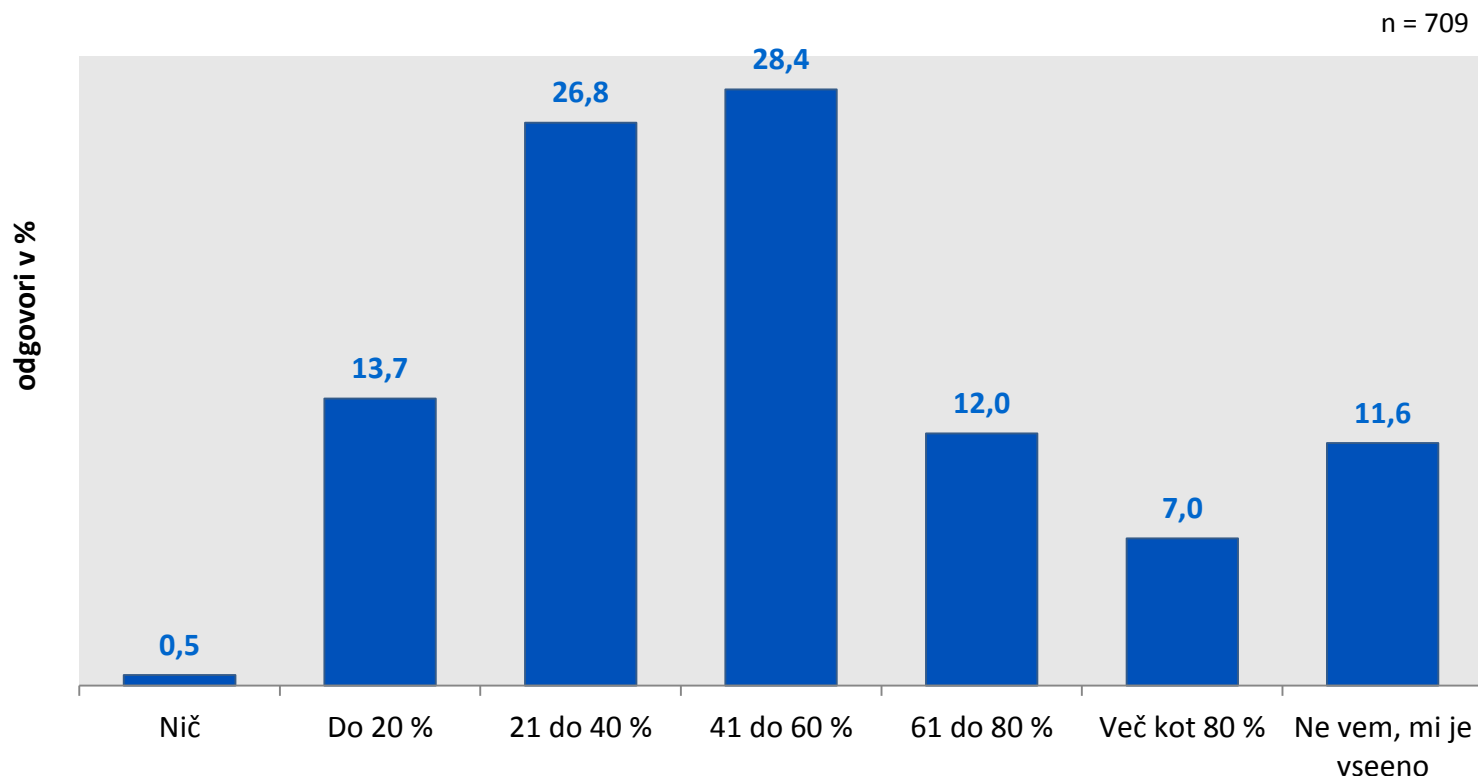
Pri vprašanju o tem, katere glasbene zvrsti anketirani radi poslušajo, so lahko podali več kot en odgovor. Med vsemi podanimi odgovori so najbolj pogosti pop (15,3 %), rock (13,7 %) ter slovenska narodno-zabavna glasba (12,6 %).

> **V12. Katere glasbene zvrsti radi poslušate, so vam najljubše? (pri vprašanju je bilo možnih več odgovorov → prikaz % glede na odgovore)**

Glasba v slovenskem jeziku na radijskih postajah

Mnenja o tem, koliko od vse predvajane glasbe bi moralo biti v slovenskem jeziku, so precej deljena. 13,7 % anketiranih meni, da bi moralo biti slovenske glasbe do 20 %, 26,8 % jih meni, da bi je moralo biti do 40 % in največ, to je 28,4 %, jih je prepričanih, da bi moralo slovenske glasbe na radijskih postajah biti med 41 in 60 %. Dobra desetina je izbrala odgovor med 61 in 80 %, 7 % vprašanih pa je mnenja, da bi je moralo biti več kot 80 %. Nekaj več kot desetina se do vprašanja ni opredelila.

- > **V13. Koliko od vse predvajane glasbe na slovenskih radijskih postajah bi moralo biti po vašem mnenju glasbe z besedili v slovenskem jeziku?**

Glasba v slovenskem jeziku na radijskih postajah

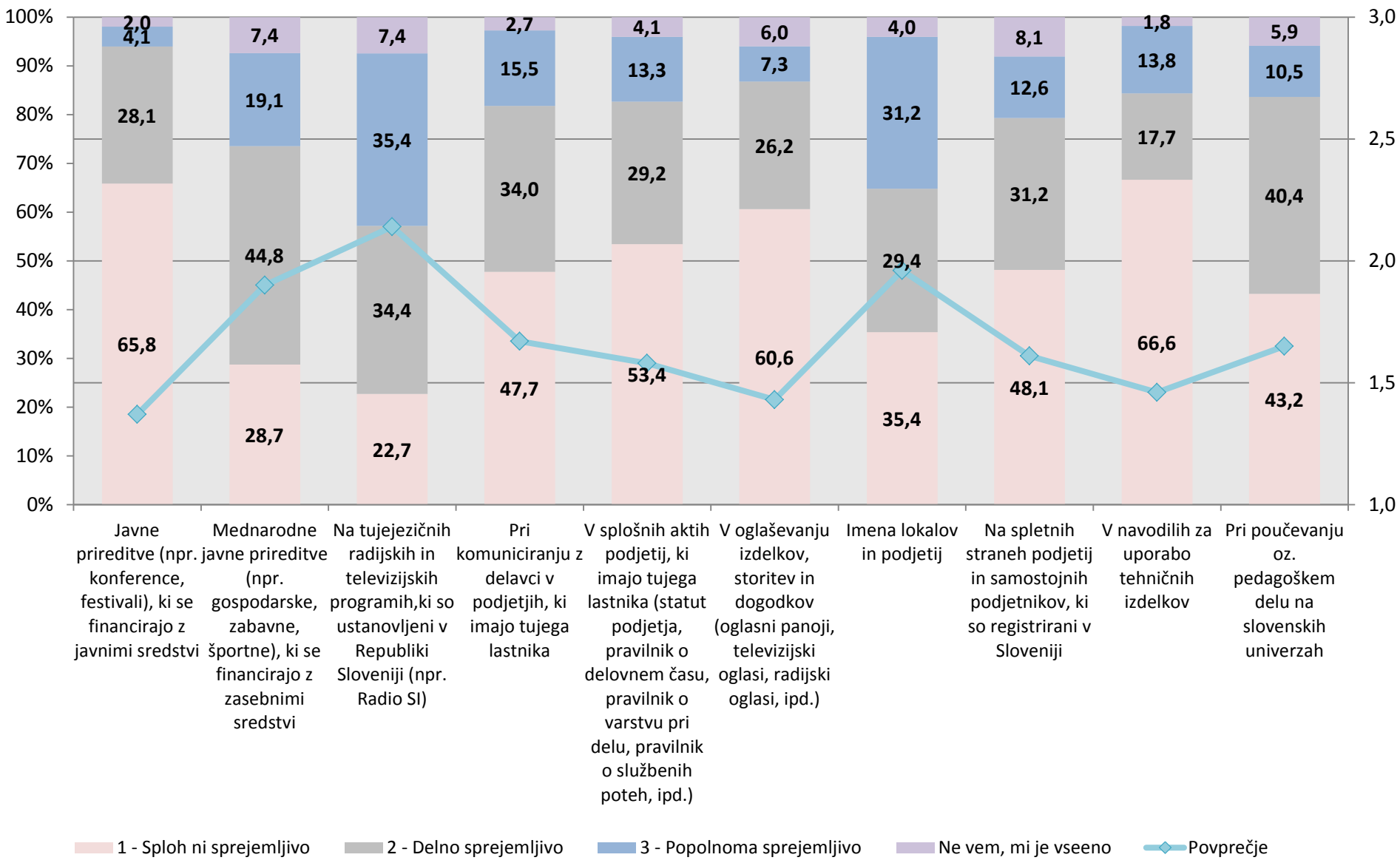
Prevladujoče socio-demografske značilnosti anketiranih glede na posamezne kategorije odgovorov.

- > *V13. Koliko od vse predvajane glasbe na slovenskih radijskih postajah bi moralo biti po vašem mnenju glasbe z besedili v slovenskem jeziku?*

Do 40 %	Več kot 40 %	Mi je vseeno
<ul style="list-style-type: none">> stari med 15 in 39 let> 4-letna srednja šola> zaposleni in upokojeni> dohodek do 1200 EUR> Osrednjeslovenska, Savinjska in Podravska regija	<ul style="list-style-type: none">> stari med 30 in 49 let ter med 60 in 75 let> zaključena OŠ ali manj, 4-letna srednja šola> zaposleni in upokojeni> dohodek do 800 EUR> Osrednjeslovenska in Podravska regija	<ul style="list-style-type: none">> stari med 30 in 59 let> 4-letna srednja šola, univerzitetna izobrazba> delovno aktivna populacija (zaposleni)> dohodek med 400 in 1200 EUR, več kot 1600 EUR dohodka> Osrednjeslovenska in Podravska regija

Skrb za javno rabo slovenščine

n = 709

> **V14. Koliko je za vas sprejemljivo, da se v naslednjih situacijah namesto slovenskega uporablja angleški jezik?**

Skrb za javno rabo slovenščine

Vprašanje o tem, ali je v določenih primerih javne rabe slovenskega jezika dopustno, da se uporablja angleški jezik, je za anketirance pomembno, saj so deleži odgovorov „ne vem“ pri vseh ocenjevanih situacijah precej nizki. Najvišji delež odgovorov „ne vem“ zabeležimo pri kategoriji na spletnih straneh podjetij in samostojnih podjetnikov, in sicer ta znaša 8,1 %.

Zamenjava slovenskega z angleškim jezikom se anketiranim zdi v povprečju najbolj sprejemljiva v primeru tujejezičnih radijskih in televizijskih programov, ki so ustanovljeni v Sloveniji, pri imenih lokalov in podjetij ter na mednarodnih javnih prireditvah, ki se financirajo z zasebnimi sredstvi. Najvišji delež odgovorov „popolnoma sprejemljivo“ zabeležimo pri kategoriji tujejezičnih radijskih in televizijskih programov (in sicer ta znaša 35,4 %).

Kot srednje oz. delno sprejemljivo lahko označimo uporabo angleškega jezika pri komuniciranju z delavci podjetij, ki imajo tujega lastnika, v splošnih aktih podjetij, ki imajo tujega lastnika, pri poučevanju oz. pedagoškem delu na slovenskih univerzah ter na spletnih straneh podjetij in samostojnih podjetnikov, ki so registrirani v Sloveniji. Najvišji delež odgovorov „delno sprejemljivo“ zabeležimo pri kategoriji mednarodnih javnih prireditev (in sicer ta znaša 44,8 %).

Po drugi strani pa je zamenjava slovenskega z angleškim jezikom po mnenju anketiranih najbolj nesprejemljiva na javnih prireditvah, ki se financirajo z javnimi sredstvi, v oglaševanju izdelkov, storitev in dogodkov ter v navodilih za uporabo tehničnih izdelkov. Najvišji delež odgovorov „sploh ni sprejemljivo“ zabeležimo pri kategoriji navodila za tehnično uporabo izdelkov (in sicer ta znaša 66,6 %).

- > *Koliko je za vas sprejemljivo, da se v naslednjih situacijah namesto slovenskega uporablja angleški jezik?*

Skrb za javno rabo slovenščine

Prevladujoče socio-demografske značilnosti anketiranih glede na posamezne kategorije odgovorov.

- > *V14. Koliko je za vas sprejemljivo, da se v naslednjih situacijah namesto slovenskega uporablja angleški jezik? (skupine na podlagi povprečja vseh ocenjenih situacij)*

Sploh ni sprejemljivo (skupna ocena 1 – 1,4)	Delno sprejemljivo (skupna ocena 1,5 – 2,4)	Popolnoma sprejemljivo (skupna ocena 2,5 ali več)
<ul style="list-style-type: none">> srednja in starejša populacija (stari med 40 in 75 let)> zaključena osnovna šola ali manj, 4-letna srednja šola> zaposleni, upokojeni> dohodek med 400 in 1200 EUR> Savinjska in Osrednjeslovenska regija	<ul style="list-style-type: none">> mlajša populacija (stari med 15 in 39 let)> zaključena osnovna šola ali manj, 4-letna srednja šola> delovno aktivna populacija (zaposleni)> dohodek do 1200 EUR> Osrednjeslovenska in Podravska regija	<ul style="list-style-type: none">> mlajša populacija (stari med 15 in 29 let)> 4-letna srednja šola> zaposleni, brezposelni> brez lastnih dohodkov, dohodek med 400 in 800 EUR> Osrednjeslovenska in Podravska regija